

Nr 29.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen angående beredande av medel till bestridande av kostnader för tryggande av rikets neutralitet; given Stockholms slott den 17 januari 1917.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen bemyndiga Kungl. Maj:t att för bestridande av kostnader för tryggande av rikets neutralitet under innevarande år använda och av tillgängliga medel, mot framtida anmälan till ersättande, förskjuta ett belopp av 30,000,000 kronor.

De till ärendet hörande handlingar skola riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Axel Vennersten.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 17 januari
1917.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern **HAMMARSKJÖLD**,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena **WALLENBERG**,
Statsråden: **HASSELROT**,
 VON SYDOW,
 friherre **BECK-FRIIS**,
 STENBERG,
 LINNÉR,
 MÖRCKE,
 VENNERSTEN,
 WESTMAN,
 BROSTRÖM.

Föredragande departementschefen, statsrådet Vennersten anförde vidare:

I fråga om 1916 års utgifter för skyddande av rikets neutralitet begärde Kungl. Maj:t, i en den 11 februari 1916 till riksdagen avlåten proposition, riksdagens bemyndigande att för bestridande av dylika kostnader förskottsvis utgiva ett belopp, uppgående, jämte redan för ändamålet under året förskjutna medel, till 25 miljoner kronor. Då jag hemställde om avlåtande av nämnda proposition, anförde jag, att armé- och marinförvaltningarna anmodats att, så snart ske kunde, till finansdepartementet inkomma med uppgifter rörande storleken av de neutralitetsutgifter, som gjorts eller beräknades komma att göras under år 1916 samt icke vore av beskaffenhet att böra avföras å anslag av värn-

skattemedel eller å andra i riksstaten upptagna anslag. Då det emellertid syntes dröja ännu någon tid, innan ifrågavarande uppgifter kunde avlämnas, ansåg jag det vara önskligt, att redan vid berörda tillfälle av riksdagen för ändamålet begärdes en kredit, vars belopp torde för det dåvarande kunna lämpligen begränsas till 25 miljoner kronor.

Riksdagen biföll nämnda proposition med den ändring att det såsom förskott begärda beloppet nedsattes till 18 miljoner kronor, vilket belopp riksdagen ansåg vara tillräckligt med hänsyn därtill att den kredit, som i propositionen avsåges, begärdes i avbidan på en mera definitiv anordning, vars vidtagande förutsatte slutförandet av en redan anbefalld utredning.

Då jag nu har att anmäla frågan om neutralitetskostnaderna för innevarande år, är ställningen i viss mån en annan än då motsvarande ärende förra året förelades Kungl. Maj:t. Angående årets kostnader föreligger redan nu sådan utredning, som är möjlig att i förväg åstadkomma. Armé- och marinförvaltningarna hava, det förra ämbetsverket i särskild skrivelse den 3 innevarande januari och det senare ämbetsverket i särskild skrivelse den 19 nästlidna december, inkommit med uppgifter rörande storleken av de utgifter för skyddandet av rikets neutralitet, som, därest världskriget kommer att fortfara under innevarande år, beräknas bliva erforderliga under året, i den mån dessa utgifter icke äro av beskaffenhet att böra avföras å anslag av värnskattemedel eller andra i riksstaten upptagna anslag.

Framställning lärer nu böra avlåtas till riksdagen om rätt för Kungl. Maj:t att förskottsvis utgiva ett med stöd av den verkställda utredningen beräknat belopp för bestridande av dylika kostnader.

I berörda skrivelser äro angivna, delvis mycket detaljerat, de grunder, som följts vid beräkningen av medelsbehovet. Då emellertid de meddelade uppgifterna äro av hemlig natur, lärer någon redogörelse för desamma ej böra här lämnas, utan torde skrivelserna få tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott.

Med hänsyn såväl därtill, att de av ämbetsverken lämnade uppgifterna kunna framdeles behöva ändras, som till den omständigheten, att det i allt fall icke lärer vara lämpligt att för här ifrågavarande ändamål redan nu fastställa en för hela året avsedd kredit, torde den kredit, som vid detta tillfälle bör av riksdagen begäras, endast få avse en del av det sammanlagda beloppet av de utav ämbetsverken angivna kostnaderna, vilken del med hänsyn till de beräknade kostnadernas fördelning på särskilda månader icke torde lämpligen kunna bestämmas lägre än till 30 miljoner kronor.

I anslutning härtill hemställer jag, att Eders Kungl. Maj:t måtte i nådig proposition föreslå riksdagen bemyndiga Kungl. Maj:t att för bestridande av kostnader för tryggande av rikets neutralitet under innevarande år använda och av tillgängliga medel, mot framtida anmälan till ersättande, förskjuta ett belopp av 30,000,000 kronor.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter tillstyrkta hemställan behagade Hans Maj:t Konungen lämna bifall; och skulle till riksdagen avlåtas nådig proposition av den lydelse, bil. litt. vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Gunnar Schumacher.